

Inspraakbundel

**Zienswijzen op ontwerpinstemmingsbesluit 'WINNINGSPLAN
MIDDENMEER II'**

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Opslag- en Winningsplannen
Postbus 142
2270 AC Voorburg
<http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage>

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	3
Kennisgeving.....	5

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES EN ZIENSWIJZEN:

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties	8
Zienswijzen 0001 tot en met 0003	9

Woord vooraf

Van donderdag 28 januari 2021 tot en met woensdag 10 maart 2021 lagen de ontwerpinstemmingsbesluiten voor het project 'Winningsplan Middenmeer II' ter inzage. Eenieder kon naar aanleiding van de ontwerpinstemmingsbesluiten een zienswijze inbrengen. Overheden konden een zienswijze in de vorm van een reactie geven.

Winningsplan Middenmeer II

Het winningsplan Middenmeer II beschrijft de winning van aardwarmte vanaf de winningslocatie aan de Oostlanderweg in Middenmeer door ECW. Deze warmte wordt gebruikt door een aantal aanliggende glastuinbouwbedrijven. De warmte wordt gewonnen uit geproduceerd formatiewater door middel van de aardwarmteputten MDM-GT-03 en MDM-GT-04 die reeds in 2013 en 2014 zijn geboord. Sinds 2014 is het aardwarmtesysteem in bedrijf. Met het gerealiseerde doublet voorziet ECW in de warmtevraag van de kassen bij Middenmeer. De verwachting is voor een termijn van ten minste 35 jaar aardwarmte te kunnen winnen.

Voorgeschiedenis van de huidige situatie

In Nederland is er een twintigtal aardwarmtesystemen waarmee aardwarmte gewonnen wordt en waarvoor in het verleden een winningsvergunning en een omgevingsvergunning zijn afgegeven. Bij deze winningen heeft Staatstoezicht op de Mijnen toezicht gehouden vanuit het oogpunt van veiligheid, schade en milieu. Een groot deel van de vergunninghouders wint al langere tijd aardwarmte zonder dat er een instemmingsbesluit is afgegeven en zonder dat er een winningsplan is opgesteld. Dit was ook in Andijk en Middenmeer het geval. Dit komt doordat de voorwaarden waaraan een winningsplan moet voldoen nog waren opgenomen in de Mijnbouwwet en -regelgeving. Inmiddels zijn de voorwaarden in de wet vastgelegd (kenmerk: DGKE-W/19086831). De vergunninghouders hebben daarom een verzoek ontvangen om een winningsplan aan te leveren bij het ministerie zodat er een ontwerpinstemmingsbesluit kan worden opgesteld. Met het opstellen van de ontwerpinstemmingsbesluiten voor de winningsplannen Andijk, Middenmeer I en II komt er een einde aan de tijdelijke situatie waarbij de aardwarmte werd gewonnen zonder winningsplan.

Waarom is het winnen van aardwarmte nodig?

Voor de afbouw van de vraag naar aardgas moeten kansrijke duurzame alternatieven, zoals aardwarmte, ontwikkeld worden. Aardwarmte heeft de potentie om een belangrijke rol te spelen in de verduurzaming van de warmtevoorziening en daarmee in de transitie naar een CO₂-arme energievoorziening. Aardwarmte in Nederland is een relatief jonge sector, die snel aan het professionaliseren is. Aardwarmte is het winnen van warmte uit water die in de diepe ondergrond is opgeslagen. Bij de winning van aardwarmte gaat het momenteel in Nederland meestal om water dat op 1,5 tot 3 km diepte te vinden is. Uit het opgepompte water wordt de warmte onttrokken waarna het afgekoelde water direct wordt teruggepompt in de andere put. Aardwarmte wordt gewonnen op plekken waar de warmte bovengronds direct gebruikt kan worden.

Waar kon u de stukken inzien?

U kon van 28 januari 2021 tot en met 10 maart 2021 het ontwerpinstemmingsbesluit en de onderliggende stukken inzien op www.mijnbouwvergunningen.nl/middenmeer.

Vanwege de coronamaatregelen was het alleen mogelijk om op afspraak het dossier fysiek in te zien op het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Voor meer informatie over de terinzagelegging kon u contact opnemen met medewerkers van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Zienswijzen en reacties

Op het ontwerpinstemmingsbesluit zijn binnen de reactietermijn in totaal 3 zienswijzen binnengekomen (waarvan 3 uniek). De zienswijzen zijn integraal opgenomen in deze inspraakbundel.

U kunt deze inspraakbundel downloaden van <http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage>.

Registratie en verwerking

De ontvangen zienswijzen zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabel op pagina 8 kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende zienswijzenummer worden opgezocht.

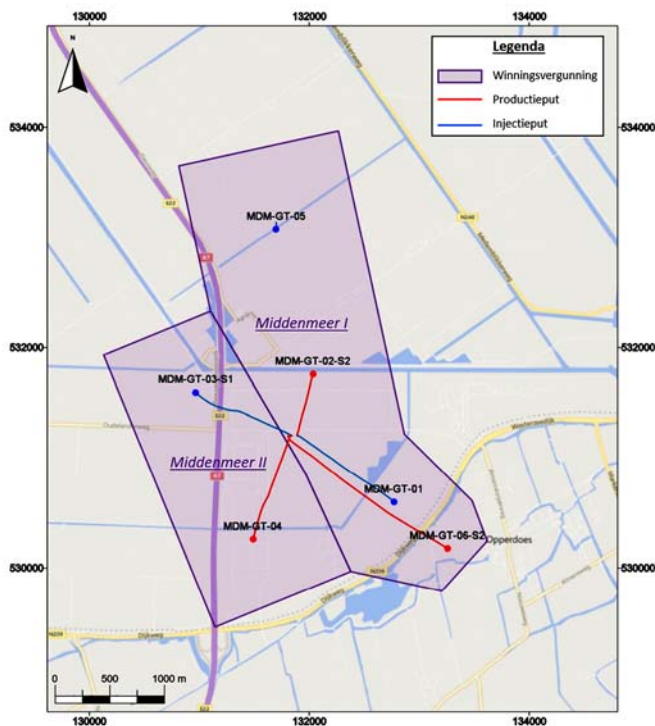
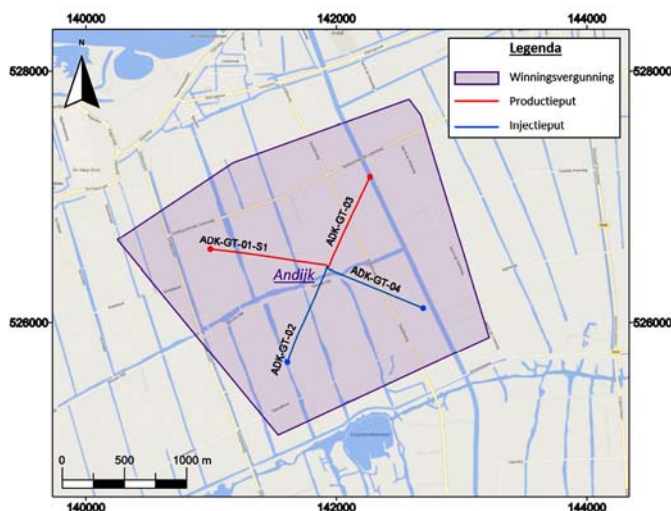
Verdere procedure

Alle zienswijzen en reacties worden betrokken bij de definitieve besluiten. In een Nota van Antwoord wordt opgenomen of en op welke wijze de zienswijzen en reacties in het definitieve besluit zijn verwerkt. Hierop staat beroep open. De publicatie van de definitieve besluiten wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere de Staatscourant en in huis-aan-huisbladen. Ook krijgen alle indieners van een geldige zienswijze persoonlijk een brief van het ministerie ter kennisgeving van de publicatie van het definitieve besluit.

Ontwerpinstemmingsbesluiten winningsplannen Andijk, Middenmeer I en Middenmeer II voor aardwarmte, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Kennisgeving

De Minister van Economische Zaken en Klimaat heeft van ECW Geowarmte I B.V. drie verzoeken ontvangen voor het winnen van aardwarmte (geothermie) in de omgeving van Andijk en Middenmeer. In deze kennisgeving leest u wat het winningsplan inhoudt en hoe u kunt reageren op de ontwerpinstemmingsbesluiten.

De winningsplannen Andijk, Middenmeer I en Middenmeer II

ECW Geowarmte I B.V. (hierna: ECW) heeft de verzoeken tot instemming met de winningsplannen ingediend bij de Minister van Economische Zaken en Klimaat. De winningsplannen betreffen aardwarmtesystemen aan de Nieuwe Dijk in Andijk binnen het gebied van de winningsvergunning Andijk en de Oostlanderweg in Middenmeer binnen het gebied van de winningsvergunning Middenmeer I en II. Geografisch gezien liggen de aardwarmtesystemen in de provincie Noord-Holland, in de gemeenten Medemblik en Hollands Kroon en in het verzorgingsgebied van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Winningsplan Andijk

Het winningsplan Andijk beschrijft de winning van aardwarmte vanaf de winningslocatie aan de Nieuwe Dijk in Andijk door ECW. Deze warmte wordt gebruikt door een aantal aanliggende glastuinbouwbedrijven. De warmte wordt gewonnen uit geproduceerd formatiewater door middel van de aardwarmteputten ADK-GT-01, ADK-GT-02, ADK-GT-03 en ADK-GT-04 die reeds in 2017 en 2018 zijn geboord. Sinds 2019 is het aardwarmtesysteem in bedrijf. Met het gerealiseerde doublet voorziet ECW in de warmtevraag van de kassen bij Andijk. De verwachting is voor een termijn van ten minste 35 jaar aardwarmte te kunnen winnen.

Winningsplan Middenmeer I

Het winningsplan Middenmeer I beschrijft de winning van aardwarmte vanaf de winningslocatie aan de Oostlanderweg in Middenmeer door ECW. Deze warmte wordt gebruikt door een aantal aanliggende glastuinbouwbedrijven. De warmte wordt gewonnen uit geproduceerd formatiewater door middel van de aardwarmteputten MDM-GT-01 en MDM-GT-02 die reeds in 2014 zijn geboord. Sinds 2016 is het aardwarmtesysteem in bedrijf. Met het gerealiseerde doublet voorziet ECW in de warmtevraag van de kassen bij Middenmeer.

De verwachting is voor een termijn van ten minste 35 jaar aardwarmte te kunnen winnen.

Winningsplan Middenmeer II

Het winningsplan Middenmeer II beschrijft de winning van aardwarmte vanaf de winningslocatie aan de Oostlanderweg in Middenmeer door ECW. Deze warmte wordt gebruikt door een aantal aanliggende glastuinbouwbedrijven. De warmte wordt gewonnen uit geproduceerd formatiewater door middel van de aardwarmteputten MDM-GT-03 en MDM-GT-04 die reeds in 2013 en 2014 zijn geboord. Sinds 2014 is het aardwarmtesysteem in bedrijf. Met het gerealiseerde doublet voorziet ECW in de warmtevraag van de kassen bij Middenmeer. De verwachting is voor een termijn van ten minste 35 jaar aardwarmte te kunnen winnen.

Voorgeschiedenis van de huidige situatie

In Nederland is er een twintigtal aardwarmtesystemen waarmee aardwarmte gewonnen wordt en waarvoor in het verleden een winningsvergunning en een omgevingsvergunning zijn afgegeven. Bij deze winningen heeft Staatstoezicht op de Mijnen toezicht gehouden vanuit het oogpunt van veiligheid, schade en milieu. Een groot deel van de vergunninghouders wint al langere tijd aardwarmte zonder dat er een instemmingsbesluit is afgegeven en zonder dat er een winningsplan is opgesteld. Dit was ook in Andijk en Middenmeer het geval. Dit komt doordat de voorwaarden waaraan een winningsplan moet voldoen nog waren opgenomen in de Mijnbouwwet en -regelgeving. Inmiddels zijn de voorwaarden in de wet vastgelegd (kenmerk: DGKE-W/19086831). De vergunninghouders hebben daarom een

verzoek ontvangen om een winningsplan aan te leveren bij het ministerie zodat er een ontwerpinstemmingsbesluit kan worden opgesteld. Met het opstellen van de ontwerpinstemmingsbesluiten voor de winningsplannen Andijk, Middenmeer I en II komt er een einde aan de tijdelijke situatie waarbij de aardwarmte werd gewonnen zonder winningsplan.

Waarom is het winnen van aardwarmte nodig?

Voor de afbouw van de vraag naar aardgas moeten kansrijke duurzame alternatieven, zoals aardwarmte, ontwikkeld worden. Aardwarmte heeft de potentie om een belangrijke rol te spelen in de verduurzaming van de warmtevoorziening en daarmee in de transitie naar een CO₂-arme energievoorziening. Aardwarmte in Nederland is een relatief jonge sector, die snel aan het professionaliseren is. Aardwarmte is het winnen van warmte uit water die in de diepe ondergrond is opgeslagen. Bij de winning van aardwarmte gaat het momenteel in Nederland meestal om water dat op 1,5 tot 3 km

diepte te vinden is. Uit het opgepompte water wordt de warmte onttrokken waarna het afgekoelde water direct wordt teruggepompt in de andere put. Aardwarmte wordt gewonnen op plekken waar de warmte bovengronds direct gebruikt kan worden.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt van 28 januari 2021 tot en met 10 maart 2021 het ontwerpinstemmingsbesluit en de onderliggende stukken inzien op www.mijnbouwvergunningen.nl/andijk, www.mijnbouwvergunningen.nl/middenmeer en www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage. Vanwege de coronamaatregelen is het alleen mogelijk om op afspraak het dossier fysiek

in te zien op het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Voor meer informatie over de terinzagelegging kunt u contact opnemen met medewerkers van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Contactgegevens staan onder aan deze kennisgeving.

Uw zienswijze indienen

Vindt u dat er onjuistheden in de ontwerpinstemmingsbesluiten staan of dat uw belangen onvoldoende zijn meegewogen? Dan kunt u van 28 januari 2021 tot en met 10 maart 2021 een zienswijze indienen op een van de ontwerpinstemmingsbesluiten, of meerdere. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpinstemmingsbesluit?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

U moet in uw zienswijze duidelijk aangeven op welke onderdelen van welk ontwerpinstemmingsbesluit u reageert en uw zienswijze onderbouwen met argumenten. Het is goed om te weten dat alleen personen of instanties die op een ontwerpinstemmingsbesluit een zienswijze hebben ingebracht en belanghebbende in de zin van de wet zijn, later tegen het instemmingsbesluit beroep kunnen instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Hoe kunt u reageren?

U kunt uw zienswijze schriftelijk indienen door een brief te sturen naar:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Andijk/Middenmeer I/Middenmeer II
Postbus 142
2270 AC Voorburg

Uw brief kan alleen als zienswijze in behandeling worden genomen als u ondertekent met uw naam en adres. Dit geldt ook voor eventuele medeondertekenaars. Zienswijzen per e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

Wat zijn de vervolgstappen?

Alle zienswijzen en reacties worden betrokken bij de definitieve besluiten. In een Nota van Antwoord wordt opgenomen of en op welke wijze de zienswijzen en reacties in het definitieve besluit zijn verwerkt. Hierop staat beroep open. De publicatie van de definitieve besluiten wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere de Staatscourant en in huis-aan-huisbladen. Ook krijgen alle indieners van een geldige zienswijze persoonlijk een brief van het ministerie ter kennisgeving van de publicatie van het definitieve besluit.

Wilt u meer weten?

Kijk op www.allesoveraardwarmte.nl, www.hoewerктаardwarmte.nl, www.geothermie.nl, www.mijnbouwvergunningen.nl/andijk, www.mijnbouwvergunningen.nl/middenmeer en op www.nlog.nl voor meer informatie over aardwarmte in Nederland en over de winningsplannen Andijk en Middenmeer I en II. Voor nadere informatie over de winningsplannen en mondeling inspreken over een onderdeel van het ontwerpinstemmingsbesluit kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met de heer M.E. Kuiper, telefoon 070 378 68 14.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de zienswijzen opzoeken. Door te klikken op uw zienswijzenummer wordt u automatisch doorverwezen naar de zienswijze. De zienswijzen zijn opgenomen vanaf pagina 9.

Zienswijzen op ontwerpinstemmingsbesluiten 'Winningsplan Middenmeer II'

Registratienummer	Zienswijzenummer
AW21-OIB-0001	0001
AW21-OIB-0002	0002
AW21-OIB-0003	0003

Zienswijzen 0001 tot en met 0003

Aan: minister van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt winningsplan Andijk/Middenmeer I/Middenmeer II
 Postbus 142
 2270 AC Voorburg

c.c.:

Aan het college van burgemeester en wethouders en
 aan de leden van de gemeenteraad
 Gemeente Medemblik
 Postbus 45
 1687 ZG Wognum

Twisk, 5 maart 2021

Onderwerp: zienswijze op Ontwerp-instemmingsbesluiten aardwarmte winningsplannen Middenmeer I en Middenmeer II

Excellentie,

Met dit schrijven dient de [REDACTED] uit het dorp Twisk in Gemeente Medemblik, haar zienswijze in tegen de ontwerp-instemmingsbesluiten aardwarmte winningsplan Middenmeer I en Middenmeer II d.d. 27 januari 2021 (overheidsidentificatienr 00000001003214369000 en 00000001003214369000, kenmerk DGKE-WO/20153164 en DGKE-WO / 20196541)(hierna 'ontwerpbesluit(en)'). De [REDACTED] is in deze belanghebbende ex. artikel 1.2 Awb.

De [REDACTED] (hierna [REDACTED] behartigt al meer dan 40 jaar de belangen van het dorp Twisk en haar inwoners, o.a. omtrent de leefomgeving. Het dorp Twisk heeft o.a. een beschermd dorpsgezicht, ligt in 'Bijzonder Provinciaal Landschap' en ligt deels aan de Westfriese Omringdijk wat een Provinciaal monument is. Twisk heeft ongeveer 100 stolpboerderijen en 51 oude en Rijks monumentale gebouwen. Een van de stolpboerderijen is uit 1576 en daarmee de oudste van West-Friesland. Het dorp Twisk ligt op nog geen 1500 meter hemelsbreed van Middenmeer I en Middenmeer II. Voor uw goed begrip van de ligging van het dorp Twisk en dus van de impact van de ontwerpbesluiten, het dorp Middenmeer (gemeente Hollandse Kroon) ligt 2x verder weg van de locaties waar uw ontwerpbesluiten zich afspelen dan Twisk.

Niet eerder zijn alle omwonenden van de putten genaamd Middenmeer I en II op de hoogte gesteld van de details van de plannen in deze. De briefkaart van uw ministerie eind januari 2021 was de eerste keer. Wij zijn dan ook onaangenaam verrast door de (procedurele) fouten in deze. Het zorgvuldigheidsbeginsel lijkt niet te zijn gehanteerd voor wat betreft de omwonenden. Zo ook de kennisgeving in de Staatscourant d.d. 27 jan 2021. In de beschrijving van Middenmeer I zijn zowel put MDM-GT-06-S2 als MDM-GT-05 niet genoemd. Deze onzorgvuldige wijze van besluitvorming is dan ook gelijk ons eerste zienswijze punt.

Voorts is de [REDACTED] tegen de ontwerpbesluiten zoals op de huidige wijze neergelegd in bovengenoemde documenten.

Doel van de zienswijze

Een van de oogmerken van onze zienswijze is om eigenaren en bewoners beter in staat te stellen om oorzakelijk verband tussen onverhoopte schade aan de gebouwen in Twisk en de aardwarmte winning aan te tonen, zowel tijdens de winningsperiode als daarna. Zoals in meerdere van de door u geopenbaarde stukken is aangegeven is het winnen van aardwarmte nog redelijk nieuw. Uw besluiten daaromtrent

dienen aldus nog meer dan anders te getuigen van zorgvuldigheid en van behoorlijk bestuur. De rechter heeft recentelijk nog uitgesproken dat de overheid zich niet vermag te verschuilen achter formeel juridische gronden. Meer specifiek uw conclusie op pagina 25 van uw ontwerpbesluit Middenmeer I en op pagina 24 van uw ontwerpbesluit van Middenmeer II houdt om die reden al geen stand. Uw besluiten mogen zich immers niet alleen richten op de door u aangehaalde toetsingsgronden. Gaarne aldus een heroverweging.

Gelet op het nieuwe karakter van aardwarmte winning, gelet op de vergunningen die in Groningen geleid hebben tot ongelooflijk veel materiële en immateriële schade, gelet op de problemen die opkwamen naar aanleiding van de overheidsplannen om te fracken, vereist uw besluitvorming over aardwarmte winning meer zorgvuldigheid, zeker als het gaat om de mogelijke negatieve gevolgen daarvan.

In het bijzonder is de [REDACTED] het er niet mee eens dat uw ontwerpbesluiten tegen de adviezen van TNO en de Mijnraad in gaan. Meer specifiek dat u niet als voorschrift/beperking in de ontwerpbesluiten opneemt dat er 3 of meer versnellingsmeters in of nabij Twisk worden geplaatst om de mogelijke seismiciteit te meten en de gegevens gedurende de looptijd van de aardwarmte winning en daarna voor eigenaren en bewoners van Twisk open te stellen. Uw motivering daaromtrent lijkt enkel gericht te zijn op de belangen van ECW en nemen niet mee de bescherming van uw burgers. Daarmee schenden uw ontwerpbesluiten het motiveringsbeginsel maar ook het evenredigheidsbeginsel. Tevens druisen ze tegen het beginsel van fair-play in.

De burgers worden niet beschermd door de enige huidige KNMI meter ter plaatse (NLJO1). Dat is namelijk geen versnellingsmeter. Hoe de minister het zorgvuldig vindt dat wij enkel op deze ene meter mogen vertrouwen terwijl deze meter nu al bewegingen waarneemt zoals op maandag 22 februari jl.¹ is niet gemotiveerd weerlegd. De adviezen om en de roep van TNO, van de Mijnraad en dus ook van ons om versnellingsmeters te plaatsen moeten in deze gehonoreerd worden. Het niet laten plaatsen van de versnellingsmeters en het niet laten opzetten van het stoplicht-systeem (TLS) druist in tegen het evenredigheids-, zorgvuldigheids- en gelijkheidsbeginsel (voor dit laatste beginsel zie de hoeveelheid versnellingsmeters in het noorden van Nederland in vergelijking tot Middenmeer).

Graag willen wij u ook herinneren aan de gebeurtenissen in Anna Paulowna waar op 23 juni 2015 twee aardbevingen plaatsvonden van 1,5 resp. 2,3 op de schaal van Richter, zie voor overzicht de TNO kaart in Bijlage 1. Daarnaast willen wij u er ook aan herinneren dat de Noord-Hollandse grond geen 'maagdelijk' terrein is. Dit omdat er ook al naar gas wordt geboord (o.a. in Slootdorp). Allen factoren die maken dat een goed bestuurder er voor zorgt draagt dat e.e.a. veilig geschiedt. Meer specifiek door te vereisen dat de bewegingen door boringen als door ECW ten alle tijden goed in de gaten moeten gehouden worden opdat de burgers beter beschermd worden dan in Groningen. Gaarne aldus een heroverweging in deze.

Door het Rijk beschermde bebouwing, matige fundering en seismisch gecompliceerde ondergrond

Twisk is een historisch dorp met een door het Rijk beschermd dorpsgezicht en telt 51 Rijksmonumenten. Het dorp is in 2019 door het blad Elsevier verkozen tot mooiste dorp van Noord-Holland. Twisk is een lintdorp van ongeveer 5 km. Het dorp heeft een van de hoogste concentraties aan stolpboerderijen in Nederland. Van de ong. 485 huizen zijn er ongeveer 100 een stolpboerderij. Zie voor een complete luchtfoto van de nabije omgeving Bijlage 2. De foto's door ECW opgestuurd geven een vertekend en slecht (overzichts)beeld. De foto's waren, net zoals alle 'kaartjes' en 'tekeningen' in de

¹ <https://www.knmi.nl/nederland-nu/seismologie/stations/live-seismogrammen>

vergunningaanvraag, van zodanig slechte kwaliteit dat zelfs de Provincie Noord-Holland het van belang vond dat af te keuren in haar advies. Het lijkt er op dat de minister dit ter zijde heeft gelegd zonder dat nader te motiveren en op basis van deze slechte documentatie toch deze ontwerpbesluiten heeft willen nemen. Dat getuigt van onzorgvuldige besluitvorming en het niet van het in acht nemen van de beginselen van behoorlijk bestuur.

Een groot gedeelte van het dorp is gelegen op een zandrug, een kleiner gedeelte bevindt zich in poldergebieden. Een aanzienlijk aantal gebouwen is zeer matig gefundeerd, met name ook historische stolpboerderijen die slechts op "poeren" staan, zijnde de vier houten pijlers die het grootste deel van de constructie dragen (zie Bijlage 3). Een van de Rijks monumentale stolpboerderijen is ook de oudste uit West-Friesland, namelijk uit 1576. De stolpboerderijen staan veelal op een ondiepe, vrij dunne zandbank, waarboven op plekken rond de twee meter diepte loopzand voorkomt en waaronder meestal voorkomens van zware zeeklei zijn. Twisk staat voorts ook op de Slochteren zandsteen bodemstructuur.

Een bijzonderheid van dit geologisch gecompliceerde gebied is dat voordat de Wieringermeer in de jaren '30 werd drooggelegd boeren brongas konden winnen voor huishoudelijke doeleinden. Na drooglegging van de Wieringermeer verdween deze mogelijkheid om weer terug te keren na het onderlopen van de Wieringermeer door de Duitsers in 1945. Aangenomen kan dus worden dat er nauw verband is tussen de gronddynamiek in de Wieringermeer en Twisk. Druk van ongeveer 4 meter water leidde tot het omhoogduwen van gas in 1945 en het verdwijnen daarvan daarna.

Het verontrust de [REDACTED] dat ECW de risico's op bodemtrilling door aardwarmtewinning lager heeft ingeschat dan SodM, TNO, de Tcbb en, voor zover uit de stukken blijkt, geen onderzoek heeft gedaan naar mogelijke effecten van seismiciteit op matig gefundeerde gebouwen in de zeer nabije omgeving, waaronder Twisk. Het verontrust de [REDACTED] nog meer dat de minister meegaat in de stellingen dat eventuele gevolgen voor bebouwing enkel "kosmetisch" zouden zijn. Voor de kassen net naast sommige putten ja, voor de historische bebouwing in de nabije omgeving, nee. Wederom lijkt het er op dat het zorgvuldigheidsbeginsel niet is gehanteerd in deze ontwerpbesluiten. Wij verzoeken u daarom in uw definitieve besluiten gemotiveerd e.e.a. mee te nemen.

Voorts acht de [REDACTED] het daarom van belang dat ECW een evaluatie van de locatie specifieke dreiging uitvoert, zoals de minister in de ontwerpbesluiten aan ECW opdraagt. Ook steunt de [REDACTED] het besluit van de minister om ECW op te dragen als mitigerende maatregel een seismiciteit respons protocol op te stellen. De [REDACTED] bepleit ook dat ECW een stoplicht-systeem (TLS) opzet. Voorts:

1. dient de evaluatie van de locatie specifieke dreiging dient zich uit te strekken tot de bij de aardwarmte winning nabijgelegen dorpen in de gemeente Medemblik, waaronder Twisk. De Westfriesse Omringdijk is geen seismische grens, zoals het voorbeeld hierboven over het opborrelen van gas illustreert en de productieput MDM-GT-06-S2 ligt aan zuidzijde van de Westfriesse Omringdijk
2. acht de [REDACTED] nader onderzoek naar de fundering van de historische gebouwen in Twisk noodzakelijk.

Het verwondert de [REDACTED] dat de minister vooralsnog geen opvolging wil geven aan het advies van de adviserende instanties Tcbb en de Mijnsraad om de aanvullende 3 of meerdere versnellingsmeters te plaatsen. De hierboven beschreven zeer gecompliceerde ondergrond bij Twisk en andere aangrenzende dorpen in de gemeente Medemblik illustreert het belang van plaatsing van deze versnellingsmeters.

De [REDACTED] verzoekt de minister dan ook om heroverweging van haar ontwerpbesluiten en aldus om als voorschrift/beperking op te nemen dat er een aantal versnellingsmeters worden geplaatst op voor de nabijgelegen dorpen juiste plaatsen.

Schade door bodembeweging

De Tcbb verwacht dat, mocht er bodembeweging optreden, de schade in de buurt van het epicentrum van de beving voor het merendeel van cosmetische, niet constructieve aard zal zijn, en enige lichte constructieve schade kan optreden. De [REDACTED] ziet niet terug in de stukken dat Tcbb of de minister de situatie ter plekke hebben onderzocht voor de historische, matig gefundeerde gebouwen in Twisk, waarvan een aantal teruggaat tot de 16de en 17de eeuw. Ook ziet de [REDACTED] niet terug in de stukken dat ECW, die de situatie hier als zijn broekzak kent, dat heeft gedaan. Rekenschap wordt in deze gemist. Hoe kan de Tcbb zo zeker zijn dat eventuele, onverhoopte schade licht zal zijn gedurende de winningsperiode van aardwarmte en daarna? Zijn er door de overheid geen lessen geleerd van 'Groningen' en de toeslagenaffaires?

1. De [REDACTED] verzoekt de minister om voordat de besluiten worden genomen te vereisen dat de evaluatie van de locatie specifieke dreiging mede een onderzoek naar de seismische gedraging van de ondergrond van de historische gebouwen in de nabijgelegen dorpen, met name ook Twisk, omvat.
2. Dat ook om vaststelling van een eventueel verband tussen seismiciteit en schade een aantal additionele versnellingsmeters worden geplaatst op de hiervoor geschikte locaties voor nabijgelegen dorpen in lijn met de advisering van Tcbb en de Mijnraad en dat deze gegevens worden bekend gesteld aan de eigenaren en bewoners van gebouwen die schade ondervinden.
3. Dat ECW de minister naar tevredenheid kan aantonen dat er voldoende voorzieningen worden getroffen (reserves of verzekeringen) om een onverhoopte schade te kunnen vergoeden.

Immers de Mijnraad en de overheid weten dat de wijze waarop de afwikkeling van schade in Groningen plaatsvond en -vindt geen herhaling verdient. De minister dient in deze dan ook de burger (beter) te beschermen dan enkel een verwijzing naar een standaardprocedure.

De [REDACTED] wil graag nog punt 2 toelichten. Door de zuiverdere meting die door plaatsing van een aantal additionele versnellingsmeters kan plaatsvinden, kan het oorzakelijk verband (of niet) met een grotere zekerheid worden vastgesteld. De [REDACTED] zou zich eveneens kunnen voorstellen dat de eerder genoemde studie naar de locatie specifieke dreiging een vaststelling van de constructieve fundering van gebouwen in Twisk omvat, waaraan eigenaren en bewoners op vrijwillige basis aan kunnen meedoen.

In zijn algemeenheid wil de [REDACTED] de minister er graag op attenderen dat, gelet op de juridische beschouwing van de recente toeslagenaffaire, het niet getuigt van behoorlijk bestuur als (een) besluit(en) word(t)(en) gemotiveerd met argumenten als zou de minister geen oordeel behoeven te vellen c.q. in haar besluiten over de belangen van de burgers en/of leefomgeving en/of milieu omdat 'de wet- en/of regelgeving daarvoor geen ruimte voor zou bieden'. De rechter heeft daar niet zo lang geleden anders over geoordeeld.

1. De [REDACTED] verzoekt de minister om in de ontwerpbesluiten Middenmeer I en II ECW op te dragen studie naar een locatie specifieke dreiging uit te voeren, waarbij – in aanvulling op het voorstel zoals vervat in de ontwerpbesluiten – de geografische reikwijdte van de studie zich uitstrekt tot en met de bij de aardwarmte winning nabijgelegen dorpen in de gemeente Medemblik, waaronder Twisk. De studie dient ook uitsluitsel te geven over het eventueel hogere

risico dat verbonden is aan historische bebouwing. Hiertoe volstaan de algemene constructieve aannames onvoldoende en zal onderzoek ter plekke noodzakelijk zijn.

2. De [REDACTED] steunt het besluit van de minister om ECW op te dragen als mitigerende maatregel een seismiteit respons protocol op te stellen. De [REDACTED] verzoekt de minister om ECW eveneens op te dragen om een stoplicht-systeem (TLS) op te zetten.
3. De [REDACTED] verzoekt de minister om in de ontwerpbesluiten plaatsing van 3 of meer versnellingsmeters op geschikte locaties bij nabijgelegen dorpen in lijn met de advisering van Tcbb en de Mijnraad en dat gegevens afkomstig van de metingen aan eigenaren en bewoners van gebouwen worden bekend gesteld die schade ondervinden of algemeen bekend worden gemaakt in de dorpen om de putten heen.

Milieu /leefomgeving en putintegriteit:

De [REDACTED] is het niet eens met de aannames in de ontwerpbesluiten dat er geen risico is op schade aan het milieu. In het gebied Middenmeer I ligt put MDM-GT-06-S2. In het gebied Middenmeer I ligt, net naast MDM-GT-06-S2 en tot aan net onder Middenmeer II, eveneens het NNN gebied genaamd de Waterberging Twisk/Oostermare. Voor uw beeldvorming, naast de waterbergingsfunctie, is het gebied een stapsteen in de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur in de verbindingszone Aartswoud-Medemblik. Het betreft een zone die kleine en grotere moerassen en natte percelen met elkaar verbindt. In de wateren wonen en huizen duizenden vogels en vissen. Zeer recent is bekend geworden, o.a. NOS berichtgeving d.d. di 22 febr. 2021, dat 1/3de van de zoetwatervissen wordt bedreigd. Onbegrijpelijk en niet afdoende gemotiveerd is het daarom dat de minister vasthoudt in de ontwerpbesluiten dat er geen schade voor het milieu zal optreden. Dit terwijl uit de bij de ontwerpbesluiten gevoegde stukken al bekend is geworden dat put 1 (op geringe afstand van het HVC afvalopslagterrein Middenmeer) lekt en bij put 4 verregaande corrosie is aangetroffen, dat gebruik wordt gemaakt van voor het milieu schadelijke stoffen waaronder een corrosie-inhibitor, dat SodM in haar onderzoek al stelt dat 'naar verwachting over enkele jaren' de afkoelingseffecten de afsluitende laag boven het geothermische reservoir bereiken waardoor er scheuren ontstaan in het intacte gesteente en krimpscheuren. Met alle gevolgen van dien.

De [REDACTED] wil dan ook dat de minister haar ontwerpbesluiten heroverweegt. Als o.a. het zorgvuldigheidbeginsel en het evenredigheidsbeginsel wel worden meegenomen zou uw besluitvorming zorgen voor betere en meer waarborgen voor langdurige putintegriteit en reservoirintegriteit in deze. Voor het overige verwijzen wij naar hierboven.

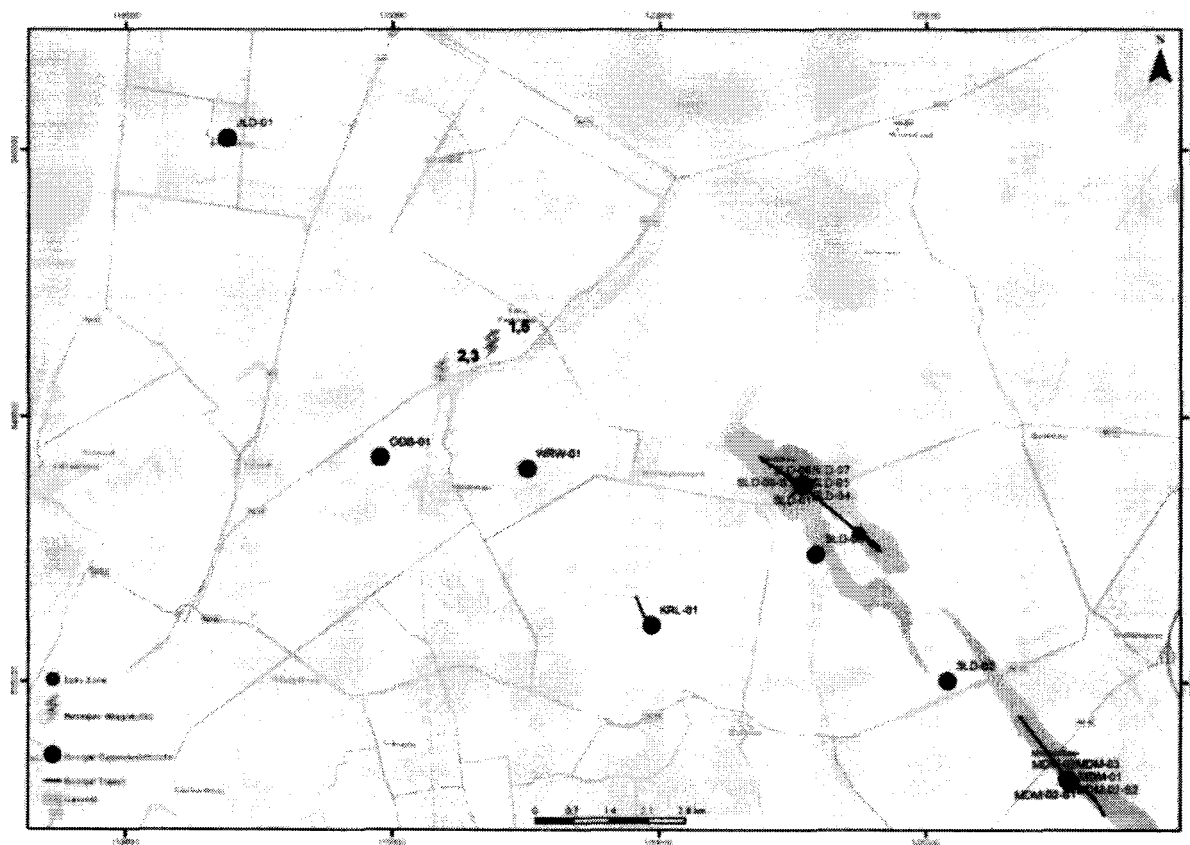
Hoogachtend,

[REDACTED] gemeente Medemblik

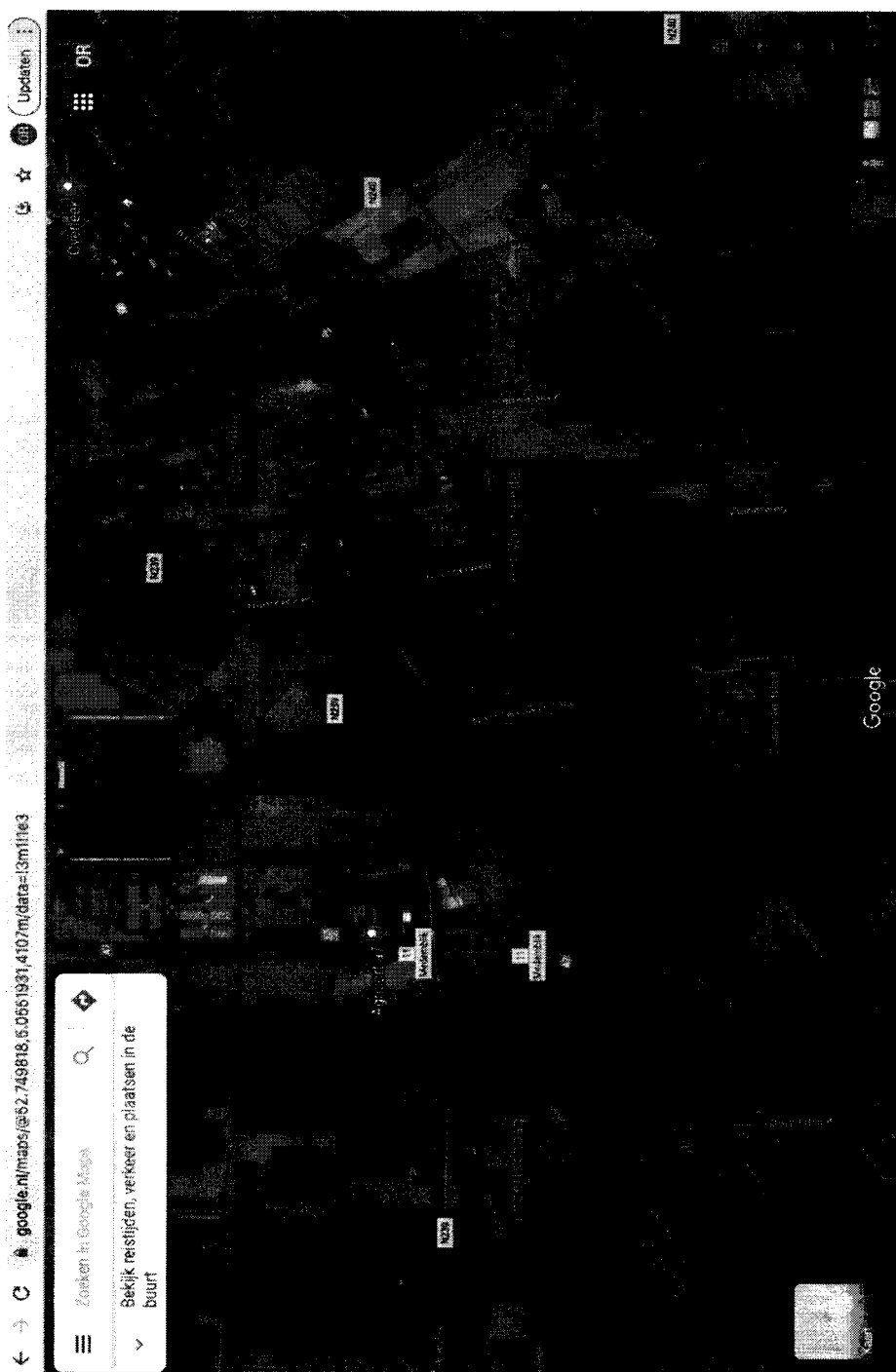
Bijlagen:

- 1) TNO kaart n.a.v. de bevingen in Anna Paulowna d.d. 23 juni 2015
- 2) Luchtfoto google Maps van de nabije omgeving van Middenmeer I en Middenmeer II
- 3) Dwarsdoorsnede van een stolpboerderij / steunt voornamelijk op enkel 4 palen

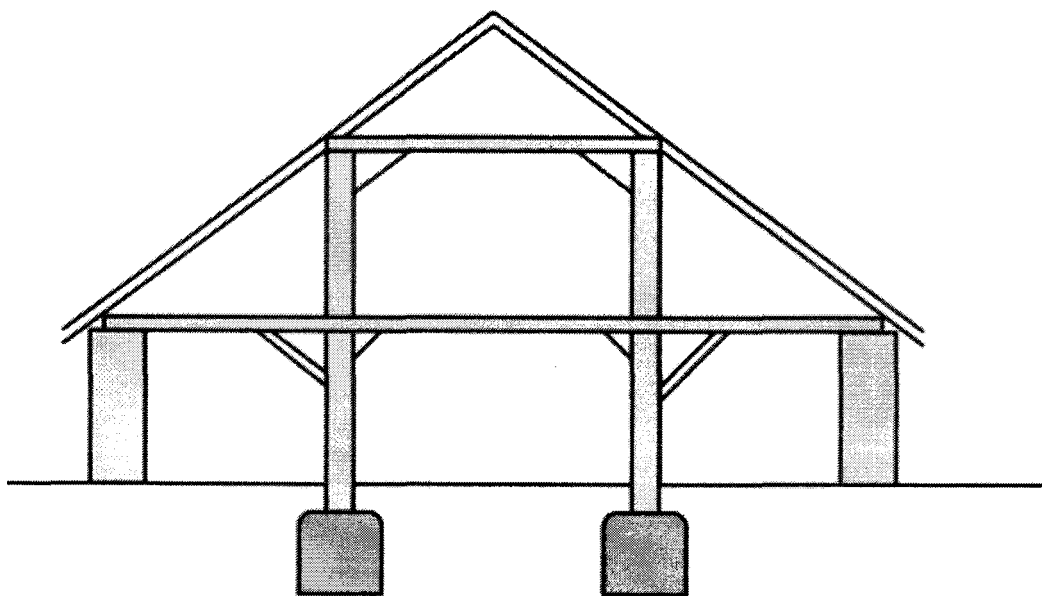
Bijlage 1) TNO kaart n.a.v. de bevingen in Anna Paulowna d.d. 23 juni 2015

Bijlage 2) Luchtfoto google Maps van de nabije omgeving van Middenmeer I en Middenmeer II

Bijlage 3) Dwarsdoorsnede van een stolpboerderij / steunt voornamelijk op enkel 4 palen

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt winningsplan Andijk/Middenmeer I/Middenmeer II
 Postbus 142
 2270 AC Voorburg
PER AANGETEKENDE POST

Opperdoes, 10 maart 2021

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij dien ik als bewoner en grondeigenaar in Opperdoes zienswijzen in tegen de ontwerp-instemmingsbesluiten Middenmeer I en II. De zienswijzen richten zich met name op de bodembeweging en bodemtrilling ten gevolge van de winning en de maatregelen ter voorkoming van schade.

In de ontwerp instemmingsbesluiten staat, dat de minister constateert dat TNO adviseert nader onderzoek uit te voeren naar de effecten van afkoeling van het reservoir in verband met additionele spanningsopbouw waardoor scheurvorming in het reservoir en de afsluitende laag kan optreden. Wat zijn de gevolgen als uit dit onderzoek ontoelaatbare gevolgen blijken? Wat als het onderzoek niet wordt uitgevoerd? Waarom zijn daar geen nadere vergunningsvoorwaarden aan verbonden?

Wat zijn de gevolgen van de aardwarmtewinning voor wat betreft specifiek de productieput MDM-GT-06-S2. Deze ligt dicht bij de dorpskern Opperdoes.

In de kennisgeving wordt gesproken van een verwachte bodemdaling van minder dan 2 centimeter. Hoe treedt de verwachte bodemdaling op, op welke termijn en wat zijn de gevolgen voor de grondeigenaren in Opperdoes van de verwachte bodemdaling? Wat gebeurt er als de bodemdaling groter is?

In het ontwerp instemmingsbesluit staat: *“De resultaten van de simulatie geven aan dat de verwachte bodemdaling na 30 jaar zo'n 8 mm bedraagt in het gebied van maximale daling, tussen de twee productieputten. De verwachte bodemdaling is daarmee naar verwachting nauwelijks meetbaar en een effect aan maaiveld is naar verwachting niet significant, in die zin dat het zou kunnen resulteren in schade voor gebouwen, infrastructuur, of nadelige gevolgen voor natuur en milieu. Mogelijk gevolgen door bodemdaling / stijging worden dan ook niet verwacht en aanvullende (extra) maatregelen om deze te voorkomen of te beperken zijn dan volgens ECW ook niet vereist.”*

TNO komt tot een grotere bodemdaling (11 mm). In het ontwerp wordt gesteld, dat de minister constateert dat de maximale bodemdaling ten gevolge van de aardwarmtewinning dusdanig beperkt is dat deze geen nadelige effecten heeft. Waar is deze conclusie op gebaseerd? Wat is de weging van deze conclusie geweest? Omdat een put vlak bij de bebouwde kom ligt, maakt dat het gebied niet geschikt voor aardwarmtewinning.

Wat zijn de gevolgen van de winning van aardwarmte op deze locaties in samenhang gezien met de grondwaterdaling waar momenteel veel over te doen is in de media?

Wat zijn de seismische gevolgen voor de omgeving? In het ontwerp besluit staat, dat ECW van mening is dat gelet op de lage kans op bodemtrillingen er geen aanleiding is een nadere seismische risico analyse uit te voeren. Is er een seismisch risicobeheersplan voor het aardwarmtewinningsproject Middenmeer I en II? Op grond van regelgeving is dit echter wel verplicht. Bovendien blijkt uit de stukken dat er sprake is van risico categorie 2. Het Groningse aardgaswinningsgebied is categorie 3. Het seismisch risico is ontoelaatbaar en maakt het gebied ongeschikt voor aardwarmtewinning. Zeker nu ook in het ontwerp staat: *“De Tcbb tekent daarbij aan dat er nog weinig bekend is over geïnduceerde seismiciteit bij geothermie.”* In het ontwerp wordt aangegeven dat er alleen cosmetische schade en kleine constructieve schade wordt verwacht. Het risico is te groot en dat maakt het gebied ongeschikt.

Worden de grondeigenaren beperkt in hun private mogelijkheden om aardwarmte te winnen door de aanwezigheid van de velden Middenmeer I en II?

Waarom profiteren alleen de kassen van de aardwarmte en waarom is er niet voor gekozen dat zij in hun eigen energiebehoefte moeten voorzien door bijvoorbeeld zonnepanelen? Is er geen minder gevaarlijke oplossing voor de energiebehoefte van deze private partijen. Let wel, hier is sprake van een seismische risicocategorie 2.

Ter beoordeling of met een winningsplan kan worden ingestemd, wordt het winningsplan getoetst aan artikel 36, eerste lid, van de MbW. De minister kan slechts geheel of gedeeltelijk instemming weigeren of daaraan voorschriften of beperkingen verbinden:

“a. indien het in het winningsplan aangeduide gebied door de minister niet geschikt wordt geacht voor de in het winningsplan vermelde activiteit om reden van het belang van de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan;

...”

Naar mijn mening is het in het gebied waar het hier om gaat niet geschikt voor de winning van aardwarmte gelet op alle risico's voor omwonenden.

Uit de stukken blijkt, dat door Staatstoezicht op de Mijnen (“SodM”) de afgelopen jaren verscherpt toezicht is gehouden op de winning van aardwarmte vanuit het oogpunt van veiligheid, schade en milieu. Graag zou ik een kopie van deze toezichtrapportages ontvangen. Indien u deze niet in het kader van deze zienswijze wilt verstrekken, dan wordt dit verzoek hierbij gegrond op de Wet openbaarheid van bestuur.

Graag ook uw reactie op deze zienswijzen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]